1809. No. 57

VRIESCHE COURANT.

VRYDAG DEN 12DEN VAN BLOEIMAAND.

AAN HET WETGEVEND LICHAAM.

MYNE HEEREN!

Een ander myner Ambtgenoten is door den Koning gelast geweest U een ontwerp van Wet, betreffende de oprigting van Schutteryen, aantebieden, dan, eene onverwachte Ziekte heeft denzelven zodanig aangetast, dat Z. M. goedgevonden heeft een Besluit te nemen, waarby aan my de taak is opgelegd, om, wanneer de indispositie van den benoemden Spreker hem bleef verhinderen, de bedoelde Concept-wet in deszelfs plaats aan U overtebrengen.

Daar nu de onpasselykheid van mynen waardigen Ambtgenoot, volgens op heden bekomen berigt, zodanig is toegenomen, dat hy buiten staat is, deze Commissie te volvoeren, zie ik my verpligt om weder ter dezer plaats te verschynen, en ook deze Wet U in naam des Konings aantebieden.

Het smart my echter ten hoogsten, myne Heeren, dat ik, om zulke redenen, dezen taak moet ter uitvoer brengen, en dat uwe Vergadering zal verstoken zyn van eene voordragt, die veel beter door dezen mynen Ambtgenoot, die Lid der Commissie tot de redactie der Wet geweest is, dan door my zou hebben kunnen geschieden, te meer, daar de kortheid des tyds my niet heeft toegelaten tot dit werk genoegzaam te zyn voorbereid.

Dan, ik ga voort, om, schoon met weinige woorden, evenwel iets van dit ontwerp te zeggen.

Van oude tyden af, waren hier te Lande Schutteryen aanwezig, de voornaamste Ingezetenen en Regeeringsleden in de onderscheiden Steden waren veelal aan het hoofd van dezelve, en de Doorluchtige Vorsten, die bevorens deze Gewesten of geregeerd, of daarin een uitstekend gezag gehad hebben, waren daarvan in het byzonder de begunstigers.

In de tyden der Burgerlyke oneenigheden, kregen deze Schutteryen een geheel andere strekking en verwandelden in byna geheel Militaire Genootschappen, die eindelyk niet meer zo als van ouds de Leden van het Bestuur aan derzelver hoofd hadden.

Men heeft gezien, dat deze toedragt van zaken aanleiding gaf tot te ver gedreven uitersten, en het gevolg hiervan was, zo als het doorgaans gaat, dat men tot een ander uiterste is overgeslagen, en het thans weinig meer dan in naam is, dat eenige Schutteryen bestaan.

Het oogmerk des Konings, volgens deze Wet, is duidelyk om de oude Schutteryen weder met eenen nieuwen luister te voorschyn te doen treden; om de goede orde en het houden van Burgerlyke Nachtwachten door dezelve te waarborgen, en hun in buitengewone en onverwachte gevallen tot verdediging van de Plaats hunner Woning te doen strekken.

Om den luister der Schutteryen te verhoogen, strekken de bepalingen, dat de Koning en de Prinsen van het Koninglyk Huis aan het hoofd zullen zyn; dat Z. M. zelve zal zyn Generaal en Commandant en Chef van dezelve Schutteryen; dat de genen, welke in de Schutteryen zyn ingeschreven, uitsluitend bevoegd zyn tot het verkrygen van Ambten en andere voordeelen, en tot het Port d'Armes; dat tot de eer om Schutter te zyn, geene eerloozen worden toegelaten, en andere by de Wet voorkomende bepalingen meerder.

Ten aanzien van de bestemming der Schutteryen zult gy, myne Heeren, in de Wet zelve vermeld vinden, dat die zyn zal de bewaring van de openbare rust en de beveiliging van de Plaats hunner Woning in buitengewone en onverwachte gevallen, voornamelyk, wanneer zich daar geene Militairen bevinden.

By de Wet komen verder onderscheiden bepalingen voor, zo omtrent de inschryving der Schutters, als omtrent derzelver Kleeding en Wapening, en het geen verder zal worden tot behoud van orde en discipline; dan, het zal niet nodig zyn, dat ik over alle deze byzonderheden uitweide; de bloote lectuur van dezelve is genoegzaam, om die, als zamenhangende onderdeelen van het geheel te doen kennen, en de tyd, die my de omstandigheden gelaten hebben, was ook te kort, om ditalles in het breede te behandelen.

Ik besluit dus de Voordragt van deze Wet; en daar deze hoogaanzielyke Vergadering eerlang uit elkander schynt te zullen gaan, zy het my geoorloofd den wensch te uiten, dat hare werkzaamheden, die, zo immer, waarlyk gedurende deze Zitting, van een onberekenbaar belang geweest zyn, onder den Goddelyken zegen, tot vermeerdering van den roem des Koningryks en van het geluk onzer Landgenoten zullen uitloopen.

AMSTERDAM den 11 van Grasmaand 1809

A. VAN GENNEP.

LODEWYK NAPOLEON, door de gratie Gods en de Constitutie des Koningryks, Koning van Holland, Connetable van Frankryk.

Het Wetgevend Lichaam goedgekeurd hebbende de Voordragt, door ons deswegens gedaan.

Hebben wy besloten en besluiten:

I. Wordt gearresteerd de navolgende

WET betreffende de oprigting van Schutteryen.

Art. 1. Het is de pligt van elk Ingezeten, de veiligheid van de plaats zyner woning, wanneer de nood zulks vordert, te helpen verdedigen.

2. Over de geheele oppervlakte van het Koningryk zullen vaste Schutteryen worden opgerigt, zamengesteld uit Ingezetenen der Plaatzen boven de achttien tot vyftig Jaaren ingesloten oud zynde, hebbende aan het hoofd den Koning en de Prinsen van het Koninglyk Huis.

De Koning zal zyn Generaal en Commandant-en-Chef van dezelve Schutteryen.

3. Die genen, welke in de Schutteryen zyn ingeschreven, worden uitsluitend bevoegd verklaard tot het verkrygen van Ambten en andere voordeelen, in de Maatschappy en tot het Port-d'Armes.

Ten aanzien van dit laatste, staat het den Koning vry zodanige uitzonderingen ten behoeve der Jagers, gebroode Dienaars zynde, te maken, als hy zal nodig oordeelen.

En zullen voorts de bepalingen, by dit Artikel gemaakt, niet toepasselyk zyn op die genen, welke op zich zelven de bevoegdheid hebben zouden, om te worden ingeschreven, maar den daartoe vereischten ouderdom nog niet bereikt hebben, zynde al verder onder de Ambten en Bedieningen, van welke die genen zyn uitgesloten, welke in eene Schuttery niet zyn ingeschreven, niet begrepen kleine en geringe Bedieningen.

4 Tot de eer van in dezelve Schutteryen te worden ingeschreven, zullen niet kunnen noch mogen worden toegelaten:

a. Die genen, tegen welke een Regterlyk Vonnis geveld is, eerloosheid ten gevolge hebbende.

b. Die genen, welke den Staat te Lande of ter Zee gediend hebbende, daar uit niet by behoorlyk Paspoort of dimissie ontslagen zyn.

5. Voorts zullen in dezelve Schutteryen niet worden ingeschreven:

a. Die genen, welke uit eenige Armenkassen bedeeld of in publieke Gestichten onderhouden worden.

b. Lyf- of Huisbedienden.

6. In de voorzeide Schutteryen zullen als honoraire Schutters worden ingeschreven, doch van allen dienst ontslagen zyn:

a. Alle Personen boven de vyftig Jaaren oud, en niet vallende in de termen van Art. 4. en 5.

b. De Leeraars der onderscheidene Kerkgenootschappen.

c. Die genen, welker ziekte of gebreken hen tot den dienst ongeschikt maken.

d. De Militairen

7. De Schutteryen zullen Plaatzelyk worden opgerigt, ten welken einde de onderscheiden Gemeentebesturen, binnen den tyd, door den Koning te bepalen, zullen opmaken eene naauwkeurige lyst van alle de Inwoners hunner Plaats, welke, ingevolge de hier voorgemaakte bepalingen tot dezelve inschryving geregtigd zyn.

8. De alzo ingeschrevene, met uitzondering der honoraire Schutters, maken te zamen uit het lichaam, uit hetwelk de werkelyke dienstdoende Schutters zullen gekozen worden.

Het getal dezer laatsten wordt door den Koning bepaald, doch zal in geen geval kunnen te boven gaan, het vyfde deel ingeschrevenen in iedere Gemeente, de honoraire Schutters daar onder niet begrepen.

9. Jaarlyks zal in iedere Gemeente eene nieuwe inschryving geschieden, tot de Schutters, uit die genen, welke sedert de laatste inschryving, den ouderdom van achttien Jaaren bereikt hebben, of van elders met er woon in dezelve zullen zyn gekomen; deze zullen tot den werkelyken dienst kunnen worden opgeroepen en in evenredig getal der dienstdoende Schutters worden ontslagen; zullende voorschreven ontslag staan ter kenze van het Gemeentebestuur, doch moeten gaan over de genen, welke in hun een-en-vyftigste Jaar zyn getreden, en verder by voorkeur gaan over degenen, die de meeste dienstjaaren hebben, of uit hoofde hunner Huisselyke of andere omstandigheden de meeste aanspraak kunnen maken, om van den dienst te kunnen worden vrygesteld.

10. De overige vier vyfde deelen zullen een Corps de Reserve uitmaken, ingeval van nood zal het den Koning vrystaan deze Reserve te doën formeren en gebruiken.

De genen, welke daartoe behoren, zullen onder het welbehagen van den Koning ook kunnen verpligt worden tot de gewone bewaring der goede orde en tot het houden der Burgerlyke Nachtwachten; mits alsdan daar voor betaald wordende.

11. By de eerste oprigting zullen de werkelyk dienstdoende Schutters, zo veel mogelyk, worden gekozen uit vrywilligers, doch, wanneer het getal der genen, die zich daartoe aanbieden, geen vyfde deel van het getal van alle de ingeschrevenen in de Gemeente mogt uitmaken, de honoraire Schutters hier niet onder begrepen, zullen de Gemeentebesturen het reserve aanvullen uit de overige ingeschrevenen, daartoe by voorkeur nemende de jongsten, de ongehuwden en die het gemakkelykst kunnen tyd aan het vervullen van de pligten der Schuttery kunnen besteden.

De genen, welke, tot werkelyken dienst opgeroepen, weigeren mogten aan die oproeping te voldoen, zullen uit de Schuttery worden geschrapt en vervallen zyn van de Ambten en Bedieningen, welke zy bekleden, en nimmermeer tot eenige Ambten of Bedieningen, hoe ook genaamd, kunnen worden geroepen.

Zy zullen insgelyks onbepaald van het Port-d'Armes zyn uitgesloten.

12. De Officieren en Onder-Officieren zullen gekozen worden door den Koning of de geene, welken Z. M. daartoe de bevoegdheid zal geven, en op de wyze door Hoogstdezelve te bepalen.

13. De Plaatzelyke Commandanten zullen Jaarlyks het getal der werkelyk dienstdoende Schutters aanvullen, om hetzelve te brengen tot de sterkte, door den Koning vastgesteld, met inachtneming der bepalingen, by Art. 9. omschreven.

14. De bestemming der gewone en werkelyk dienstdoende Schutters zal zyn, de bewaring van de openbare rust en de beveiliging van de Plaats hunner woning, in buitengewone en onverwachte gevallen, voornamelyk, wanneer zich daar geene Militairen bevinden.

En zal ten gelyken einde, van het Corps de Reserve gebruik gemaakt worden, wanneer een dringende nood zulks mogt vorderen.

15. De dienstdoende Schutters, gelyk ook het Corps de Reserve, zullen niet kunnen verpligt worden, tot het bekostigen van uniforme Kleding. Echter zal, onder het goedvinden van den Koning, de dienstdoende Schuttery, kunnen verdeeld worden, in twee of meer onderscheiden afdeelingen, waarvan een of meer geschikt zyn, voor de zodanige, welke deze kosten vrywillig op zich nemen.

16. De Wapenen, zo voor de werkelyk dienstdoende Schutters, als voor het Corps de Reserve, en voor die genen, welke, ingevolge Art. 10. dezer Wet, tot de gewone bewaring der goede orde, en het houden der Burger-Nacht-Wachten, gebruikt worden, zullen van 's Lands wege worden bekostigd en uitgereikt.

17. Daarentegen zullen het onderhoud van derzelver Wapenen en voorts alle kosten van Administratie, van welken aard ook, gedragen worden door de Plaatzelyke Kassen.

18. Tot onderhoud van de goede orde en discipline in de Schuttery zullen, onder het goedvinden van den Koning, kunnen worden opgerigt Raaden van Discipline, welke zullen Vonnissen over alle overtredingen van de goede orde.

19. De Gemeentebesturen der Plaatzen, alwaar zodanige Raaden van Discipline gevestigd worden, zullen, gezamenlyk met de Commandanten der Schutteryen, ontwerpen de Reglementen op den dienst, en dezelve aan het Gouvernement ter goedkeuring inzenden.

20. De voorsz. Reglementen zullen inhouden de wyze op welke de Raaden van Discipline zullen zamengesteld worden, gelyk ook de Boeten en Straffen op de overtredingen, welke door de dienstdoende Schutters of de Leden van het Corps de Reserve mogten begaan worden.

21. In zodanige Plaatzen, waar, uit hoofde van het gering getal van Schutters, geene Raaden van Discipline gevestigd worden, zal de Koning, de wyze, op welke de overtreding der goede orde zal gestraft worden, zelf bepalen.

II. Het tegenwoordig Besluit zal worden gepubliceerd, en in het Bulletin der Wetten geïnsereerd.

III. Onze Ministers van Binnenlandsche Zaaken en Justitie en Politie, zyn belast met de uitvoering van het tegenwoordig Besluit.

Gegeven te Bergen-op-Zoom, den 2 van Bloeimaand van het Jaar 1809, en van onze Regeering het Vierde.

LODEWYK.

EERSTE BULLETIN.

In het Hoofdkwartier te REGENSBURG, *den 24 van Grasmaand* 1809.

Den 9 van Grasmaand is het Oostenryksch Leger de Inn overgetrokken. Hier mede hebben de Vyandelykheden een aanvang genomen, en heeft Oostenryk eene zoo onverzoenbaren Oorlog aan Frankryk, aan deszelfs Bondgenoten en aan het Rhynverbond verklaard.

Zie hier hoedanig de positie der Fransche- en Bondgenoten-Corpsen was:

Het Corps van den Hertog van Auerstadt, te Regensburg.
Het Corps van den Hertog van Rivoli, te Ulm.
Het Corps van den Generaal *Oudinot*, te Augsburg.
Het Hoofdkwartier te Straatsburg.

De drie Beyersche Leger-Corpsen, onder de bevelen des Hertogs van Dantzig, waren geplaatst: de eerste, aangevoerd door den Kroonprins, te Munchen; de 2de, door den Generaal *Deroi* aangevoerd, te Landshut, en de 3de, onder de bevelen des Generaals *van Wrede*, te Straubing.

De Wurtembergsche Afdeeling te Heydenheim.

De Saxische Troepen lagen gelegerd onder de muuren van Dresden.

Het Corps van het Hertogdom van Warschau, gecommandeerd door den Prins *Poniatowsky*, onder Warschau.

Den 10 berenden de Oostenrykshe Troepen Passau, waar in zich een Beyersch Battaillon opsloot; te gelyker tyd berenden zy Kufstein, alwaar mede een Beyersch Battaillon binnen trok. Deze beweging had plaats, zonder dat er een schot gelost werd.

In Tyrol kondigden de Oostenrykers nevensgaande Proclamatie af.

Het Hof van Beyeren verliet Munchen, om zich naar Dillingen te begeven.

De Beyersche Leger-Afdeeling, welke zich te Landshut bevond, rigtte zich op Altorff, aan den linker oever van de Iser.

De Afdeeling, door den Generaal *van Wrede* aangevoerd, trok op Neustadt.

De Hertog van Rivoli vertrok van Ulm en rigtte zich op Augsburg.

Tusschen den 10 en 16 trok het Vyandelyk Leger van de Inn op den Iser aan, en er hadden verscheiden aanvallen plaats, waarby het voordeel aan den kant der Beyerschen bleef. Den 16 wierpen de 2de en 3de Regimenten Beyersche ligte Ruitery de Husaren van *Stipplitz* en de Dragonders van *Rozenberg* overhoop.

Op dat zelfde oogenblik vertoonde zich de Vyand met magt, om door Landshut zich eene opening te verschaffen. De Brug was afgebroken, en de Beyersche Afdeeling, onder aanvoering des Generaals *Deroi*, bood tegen deze beweging eenen heftigen wederstand; dan, bedreigd door de Colonnen, welke, te Moorburg en Freysing, den Iser waren overgetrokken, trok dit Leger-Corps, in goede orde, naar dat des Generaals *van Wrede* terug, en het Beyersch Leger trok tot deszelfs middelpunt te zamen op Neustadt.

Vertrek van den Keizer, van Parys, op den 13*den.*

De Keizer vernam door de Telegraaf, in den avond van den 12den, den overtogt over de Inn door het Oostenryksch Leger, en vertrok een oogenblik daarna van Parys. Den 16den, ten 3 uuren 's morgens, kwam hy te Ludwigsburg, en den avond van denzelfden dag te Dillingen, alwaar hy den Koning van Beyeren bezocht; een half uur met dien Vorst doorbragt, en hem beloofde, dat hy hem binnen veertien

aftan in deszelfs Hoofdstad zou terugbrengen, en den hoon, deszelfs Huis aangedaan, wreken, door hem grooter te maken, dan ooit een van deszelfs voorzaten geweest was. Den 17den, des morgens ten 2 uuren, kwam Z. M. te Donauwerth aan, alwaar het Hoofdkwartier gevestigd was, en gaf op staanden voet de nodige bevelen.

Den 18den werd het Hoofdkwartier naar Ingolstad verlegd.

Gevecht van Pfaffenhofen, op den 19den.

Den 19den kwam de van Augsburg vertrokken Generaal *Oudinot*, met het krieken van den dag, te Pfaffenhofen aan, ontmoette aldaar 3 à 4000 Oostenrykers, welke hy aantastte en verstrooide, 300 derzelve gevangen makende.

De Hertog van Rivoli kwam den volgenden dag te Pfaffenhofen aan.

Denzelfden dag, verliet de Hertog van Auerstadt Regensburg, om op Neustadt te trekken en Ingolstadt te naderen. Het scheen toen duidelyk, dat 's Keizers ontwerp was, tegen den Vyand, die zich door Landshut een ruimte had gemaakt, te manœuvreren, en hem op het ogenblik aantetasten, waarop hy, meenende de overhand te hebben, op Regensburg aanrukte.

Veldslag van Tann, op den 19den.

Den 19den, by het aanbreken van den dag, begaf zich de Hertog van Auerstadt in twee colonnen op marsch De Legerdeelen van *Morand* en *Gudin* maakten zyn regter Vleugel uit; die van *Saint Hilaire* en *Friant* zynen linker. De afdeeling van *Saint Hilaire*, aan het Dorp Peissing gekomen, ontmoette aldaar den Vyand sterker in getal, doch ver minder in dapperheid; en aldaar werd de Veldtogt, met een voor onze Wapenen roemryk gevecht, geöpend. De Generaal *Saint Hilaire*, door den Generaal *Friant* ondersteund, wierp al wat voor hem was overhoop, en bemeesterde 's Vyands posten; doodde van denzelven eene groote menigte Volks, en maakte 6 à 700 Man gevangen. Het 72ste Regiment onderscheidde zich op dien dag, terwyl het 57ste deszelfs alouden roem ophield. Zestien Jaaren geleden had dit Regiment, in Italien, den toenaam van *le Terrible* (*het Verschriklyke*) verworven, en in dit gevecht heeft hetzelve dien naam regt gedaan, hebbende alleen aangetast, en, het een na het ander, zes Oostenrykſche Regimenten verslagen.

Op den linker Vleugel ontmoette de Generaal *Morand*, ten twee uuren nadenmiddag, insgelyks eene Oostenrykſche afdeeling, welke hy van voren aantastte, terwyl de Hertog van Dantzig, met een Beyersch Corps, van Abensberg vertrokken, haar in den rug aangreep. Dit Legerdeel werd weldra uit al deszelfs stellingen geslagen, en liet eenige honderden dooden en gevangenen achter. Het gansch Regiment Dragonders *van Levenher* werd door de Beyersche ligte Ruitery vernield, en deszelfs Collonel gedood.

By het vallen van den avond bewerkstelligde het Corps van den Hertog van Dantzig deszelfs vereeniging met dat van den Hertog van Auerstadt.

In alle deze krygsbedryven hebben zich de Generaals *Saint Hilaire* en *Friant* byzonder onderscheiden.

Deze ongelukkige Oostenrykſche Troepen, welke men, onder het aanheffen van Liederen en Fluitenspel, van Weenen had aangevoerd, hen diets makende, dat er geen Fransch Leger in Duitschland meer bestond, en dat zy niet dan met de Beyerschen en Wurtembergers zouden te doen hebben, betoonden al de wraak, die zy tegen hunne Opperhoofden gevoelden, wegens de dwaling, waarin zy hen gehouden hadden; terwyl hunne vrees des te grooter werd op het zien der oude Krygsbenden, die zy gewoon waren als hunne meesters te beschouwen.

In alle deze gevechten was ons verlies van weinig belang, in vergelyking van dat des Vyands, die vooral veele Officieren en Generaals verloor, welke verpligt waren zich vooraan te stellen, om derzelver Troepen ten prikkel te strekken. De Prins van Lichtenstein, de Generaal *van Lusignan* en verscheiden anderen werden gekwetst. Het verlies der Oostenrykers aan Collonels en Officieren van minderen rang is zeer aanmerkelyk.

Veldslag van Abensberg, op den 20sten.

De Keizer besloot, het Corps des Aartshertogs *Lodewyk* en dat des Generaals *Hiller*, zamen 60,000 Man sterk, te slaan en te vernielen. Den 20sten begaf zich Z. M. naar Abensberg. Hy gaf aan den Hertog van Auerstadt bevel, de Corpsen van Hohenzollern, Rosenberg en Lichtenstein in bedwang te houden, terwyl hy, met de twee Legercorpsen van *Morand* en *Gudin*. de Beyerschen en Wurtembergers, het Leger van den Aartshertog *Lodewyk* en van den Generaal *Hiller*, in het front aantastte, en 's Vyands Communicatien door den Hertog van Rivoli deed affnyden, denzelven door Freysing, en van daar in den rug des Oostenrykschen Legers dwende trekken. De afdeelingen *Morand* en *Gudin* maakten den linker Vleugel uit en manœuvreerden onder de bevelen des Hertogs van *Montebello*. De Keizer besloot, dien dag, aan het hoofd der Beyerschen en Wurtembergers te stryden. Hy deed de Officieren dier beide Legermagten in een kring zamenkomen, en sprak hen langer tyd toe. De Kroonprins van Beyeren vertaalde in het Hoogduitsch het geen Hoogstdezelve in het Fransch had gezegd. De Keizer deed hen gevoelen het blyk van het vertrouwen dat hy hen gaf. Tot de Beyersche Officieren zeide hy, dat de Oostenrykers ten alle tyden hunne Vyanden waren geweest; dat dezelve het op hunne onafhankelykheid gemunt hadden; dat, sints meer dan twee honderd Jaaren, de Beyersche Vanen tegen het Huis van Oostenryk ontrold waren; doch dat, ditmaal, hy hen zo magtig zou maken, dat zy voortaan alleen sterk genoeg zouden zyn, om hetzelve het hoofd te bieden.

Aan de Wurtembergers sprak Hoogstdezelve van de overwinningen, die zy op het Huis van Oostenryk behaald hadden, toen zy onder het Pruisfisch Leger dienden, en van de jongste voordeelen, door hen in den Veldtogt van Silesien bevochten. Tot allen zeide hy, dat het ogenblik der overwinning dáár was, om den Oorlog op het Oostenryksch Grondgebied overtebrengen. Deze redenen, welke door de Capiteins aan de Compagnien werden overgebragt, en de verschillende toebereidzelen, door den Keizer gemaakt, bragten het uitwerkzel, dat men er van wachten mogt, te weeg.

Toen gaf de Keizer het sein tot het gevecht, en mat de manœuvres af, naar de byzondere geaardheid zyner Troepen. De Generaal *van Wrede*, een Beyersch Officier van groote verdiensten, voor de Brug van Siegenburg geplaatst, tastte eene Oostenrykſche afdeeling aan, welke tegen hem over was. De Generaal *van Damme*, de Wurtembergers aanvoerende, viel haar in den regter Flank. De Hertog van Dantzig, met de afdeeling van den Kroonprins en die des Generaals *Deroi*, trok op het Dorp Reuhausen, om op den Landweg van Abensberg naar Landshut te komen. De Hertog, met zyne twee Fransche Legerdeelen, overweldigde den linker Vleugel; wierp al wat voor hem stond overhoop, en rigtte zich op Rohr en Rotbemburg. Op al de punten was het vuur uit het Geschut, met het best gevolg, aan den gang. De Vyand, door deze beschikkingen onthust, vocht slechts een uur, en sloeg den aftogt. Acht Vaandels, twaalf Stukken Geschut, 18,000 Krygsgevangenen, waren de vruchten van dit gevecht, hetwelk ons slechts weinig Volks kostte.

Gevecht en inneming van Landshut, op den 21sten.

De Veldslag van Abensberg den Flank van het Oostenryksch Leger en alle de Magazynen van den Vyand blootgesteld hebbende, trok de Keizer, den 21sten, by het aanbreken van den dag, naar Landshut. De Hertog van Istrie wierp de Vyandelyke Cavallery in het vlakke veld en voor deze Stad overhoop.

De Divisie-Generaal *Mouton* deed met den Stormpas de Grenadiers van het 17de Regiment, het hoofd van de Colon uitmakende, tegen de Brug aanrukken. Deze Brug, van hout zynde, stond in den brand, doch was geene hinderpaal voor onze Infantery, welke dezelve overtrok en in de Stad drong. De Vyand, uit zyne stelling verjaagd, werd door den Hertog van Rivoli aangetast, die langs den regter oever deboucheerde. Landshut viel in onze magt, en met Landshut namen wy 30 stukken Geschut, 9000 Krygsgevangenen, 600 bespannen en met Ammunitie gevulde Caissons van het Artillerypark, 3000 Wagens met Bagage geladen, 3 schoone Brugtreinen, eindelyk, de Hospitalen en Magazynen, welke het Oostenryksch Leger begon aanteleggen. Postboden, Aides-de-Camp van den Generaal en Chef, Aartshertog *Karel*, transporten van Zieken, te Landshut komende, en zeer verwonderd aldaar den Vyand te vinden, hadden hetzelfde lot.

Veldslag van Eckmuhl, op den 22sten.

Terwyl de Veldslag van Abensberg en het gevecht van Landshut zulke gewigtige gevolgen hadden, vereenigde de Aartshertog *Karel* zich met het Corps van Bohemen, gecommandeerd door den Generaal *Collowrath*, en behaalde te Regensburg een zeer gering voordeel. Duizend Man van het 65ste Regiment, welke aldaar gelaten waren, om de Brug van Regensburg te bewaren, ontvingen het bevel niet van terugtetrekken. Omringd door het Oostenryksch Leger, waren deze dapperen, na alle hunne Patronen verschoten te hebben, verpligt zich overtegeven. Dit geval griefde den Keizer. Hy zwoer, dat, binnen 24 uuren, het Oostenryksch bloed in Regensburg zoude stroomen, om dezen hoon, zyne Wapenen aangedaan, uittewisschen.

Ter zelfder tyd hielden de Hertogen van Auerstadt en Dantzig de Corpsen van Rosenberg, Hohenzollern, en Lichtenstein in bedwang. Er was genen tyd te verliezen. Den 22sten, des morgens, begaf zich de Keizer van Landshut op marsch, met de twee afdelingen van den Hertog van Montebello, het Corps van den Hertog van Rivoli, de afdelingen Curassiers Nansouty en St. Sulpice, en de Wurtembergsche afdeling. Ten 2 uren nadenmiddag kwam hy tegen over Eckmuhl aan, alwaar de vier Corpsen van het Oostenryksch Leger, uitmakende 110,000 Man, hunne stelling genomen hadden, onder bevel van den Aartshertog *Karel* De Hertog van Montebello overvleugelde den Vyand ter linker zyde, met de afdeling Gudin. Op het eerste teken deboucheerde de Hertogen van Auerstadt en Dantzig, alsmede de afdeling ligte Cavallery van den Generaal *Montbrun*. Toen zag men een der schoonste Schouwtoneelen, welken de Oorlog heeft opgeleverd. Honderd-en-tien-duizend Vyanden, op alle punten aangetast, op derzelver linker zyde omvleugeld, en achtervolgens uit al derzelver stellingen verdreven

De byzonderheden dier Krygsgebeurtenis zouden te wydlopig zyn, het is genoeg te zeggen, dat de Vyand, volkomen op de vlugt geslagen, het grootst gedeelte zyns Geschuts en een groot aantal gevangenen verloor; dat het 10de Regiment ligte Infantery der afdeeling van *Saint Hilaire* zich met roem overdekte, met door den Vyand heen zich eene opening te verschaffen, en dat de Oostenrykers, uit het Bosch, welk Regensburg dekt, verdreven, in de vlakte gejaagd en door de Ruitery afgesabeld werden. Het Staatslid de Divisie-Generaal *Demont*, werd een Paard onder het lyf gedood. Het Oostenryksch Paardevolk, sterk en talryk, vertoonde zich, om den aftogt van deszelfs Voetvolk te beschermen; de afdeeling van *Saint Sulpice* op den regter, die van *Nansouty* op den linker, rukten haar te gemoet; de linie van Husfaren en Kurasfiers des Vyands werd in wanorde gebragt. Meer dan 300 Oostenrykſche Kurasfiers werden gevangen gemaakt. De nacht nam een aanvang.

Onze Curasfiers zetteden hunnen marsch op Regensburg voort.

De Afdeeling *Nansouty* ontmoette eene Vyandelyke Colon, die een goed heenkomen zocht, viel dezelve aan, en maakte haar gevangen; dezelve bestond uit 3 Hongaarsche Battaillons van 1500 Man.

De Afdeeling *Saint-Sulpice* viel op een ander Carree aan, waarby de Aartshertog *Karel* schier gevangen was genomen. Ook deze Colon werd verbroken en bemeesterd. De duisternis noodzaakte eindelyk, dat men staan bleef In dezen Slag van Eckmuhl, was slechts byna de helft der Fransche Troepen in het gevecht geweest. Met de Bajonet in de rug voortgedreven, voer het Vyandelyk Leger voort, den ganschen nacht, by stukken en brokken te defileren, in de verschrikkelykste wanorde. Al deszelfs gekwetsten, het grootst gedeelte van deszelfs Geschut, 15 Vaandels en 20,000 gevangenen, zyn in onze magt gevallen. De Curasfiers hebben zich, als naar gewoonte, met roem overdekt.

Gevecht en inneming van Regensburg, op den 23sten.

Den 23sten, by het krieken van den dag, trok men op Regensburg. Dit werd uitgevoerd door de Afdeeling *Gudin* en door de Curasfiers der Divisien *Nansouty* en *Saint-Sulpice*. Het leed niet lang of men bemerkte de Vyandelyke Ruitery, welke de Stad wilde dekken. Drie achtereenvolgende aanvallen werden uitgevoerd; alle waren voor ons voordelig. 8000 Man Ruitery, het overschot des nedergesabelden en verstrooide Legers, trokken in alleryl den Donau weder over. In dien tusschentyd onderzochten onze Jagers de gelegenheid der Stad. Door eene onbegrypelyke schikking had de Oostenrykſche Generaal 6 Regimenten daar in geplaatst, welke hy zonder nut opofferde. De Stad is omringd door een slechten Muur, eene slechte Gracht en een slecht Contrescarp. De Artillery kwam aan; men rigtte Batteryen van 12 Ponders op; men bespeurde eene plaats, waar men, door middel van eene Ladder, in de Gracht kon afklimmen en vervolgens door eene Bres, die in den Muur was, weder kon opklimmen.

De Hertog van Montebello deed door deze opening een Battaillon gaan, hetwelk by een Sluippoortje aankwam. Dit werd geopend, en men geraakte in de Stad. Alles wat wederstand bood, werd neergesabeld; het getal van Kryggevangenen ging 8000 te boven. Als een gevolg der slechte schikkingen, had de Vyand den tyd niet de Brug aftebreken, en de Franschen kwamen, met hem vermengd, te gelyk op den linker Oever Deze ongelukkige Stad, welke men de barbaarschheid heeft gehad te verdedigen, heeft zeer veel geleden. Een gedeelte van den nacht heeft dezelve in brand gestaan; maar door de vlyt van den Generaal *Morand* en zyne afdeeling is men dezelve meester geworden, en heeft dien gebluscht.

Zo is het, dat de Keizer, by den Veldslag van Abensberg, twee Corpsen, dat van den Aartshertog *Lodewyk* en dat van den Generaal *Hiller*, ieder afzonderlyk heeft geslagen. By het gevecht van Landshut maakte hy zich meester van het Centrum der Communicatien van den Vyand en van het algemeen Depôt van zyne Magazynen en van zyne Artillery. Eindelyk, by den slag van Eckmuhl, werden de 4 Corpsen van Hohenzollern, van Rosenberg, van Collowrath en van Lichtenstein geslagen en in deroute gebragt. Het Corps van den Generaal *Bellegarde*, hetwelk den dag na dezen slag is aangekomen, kon slechts getuige zyn van de inneming van Regensburg, en borg zich in Bohemen.

Dit voorlopig en kort berigt van de Militaire bewegingen, welke den Veldtogt op eene zo schitterende wyze hebben geopend, zal gevolgd worden door een meer uitgebreid verhaal van de Wapen-feiten, die de Fransche Legers en die der Bondgenoten luister hebben bygezet.

In alle deze gevechten kan ons verlies 1200 dooden en 4000 gekwetsten bedragen. De Divisie-Generaal *Cervoni*, Chef van den Staf des Hertogs van Montebello, is door een kanonskogel getroffen geworden en sneuvelde op het Slagveld van Eckmuhl. Hy was een Officier van verdiensten, die in onze eerste Veldtogten had uitgemunt. In het gevecht van Peissing is de Generaal *Hervo*, Chef van den Staf des Hertogs van Auerstadt, insgelyks gedood. De Hertog van Auerstadt beklaagt zeer dezen Officier, wiens dapperheid, vernuft en werkzaamheid hy hoog schatte. De Brigade-Generaal *Clement*, die over eene Brigade Kurasfiers van de Divisie Saint-Sulpice het bevel voert, is een arm afgeschoten; dit is insgelyks een Officier van byzondere verdiensten en moed. De Generaal *Schram* is gekwetst. De Collonel van het 14de Regiment Jagers is in een aanval gesneuveld. Over het algemeen is ons verlies van Officieren weinig aanmerklyk. De 1000 Man van het 65ste Regiment, die gevangen waren genomen, zyn voor het grootst gedeelte hernomen. Het is onmogelyk meer kloekmoedigheid en goeden wil aan den dag te leggen, dan onze Troepen betoond hebben.

By den slag van Eckmuhl, dewyl het Corps van den Hertog van *Rivoli* zich nog niet by hem had kunnen vervoegen, is deze Marschalk volstandig by den Keizer gebleven; hy heeft bevelen overgebragt en verschillende krygsbewegingen doen uitvoeren

By den Storm op Regensburg heeft de Hertog van Montebello, na de plaats van den overtogt te hebben aangewezen, de ladders door zyne Aides-de-Camp doen aandragen.

De Prins van Neufchatel is, ten einde zyne Troepen te bemoedigen en om terzelfder tyd een blyk van vertrouwen op de Bondgenoten te geven, verschillende reizen, met de Beijersche Regimenten, aan het spits der Voorhoede, voortgerukt.

De Hertog van Auerstadt heeft, in deze byzondere gevechten, nieuwe blyken gegeven van de onverfaagdheid, welke hem kenschetst.

De Hertog van Rovigo is, met zo veel zelfopoffering als onverschrokkenheid, verscheiden malen door de Vyandelyke Legioenen gedrongen, om aan de byzondere Colonnen de meening des Keizers te doen verstaan.

De 220,000 Man, waar uit het Oostenryksch Leger te zamengesteld is geweest, zyn allen in gevecht geweest, behalven de 20,000 Man onder bevel van den Generaal *Bellegarde*, die niet in het vuur zyn gekomen. Van het Fransch Leger, daarentegen, heeft de helft geen Snaphaan gelost. In een oogenblik heeft de Vyand, verwonderd door bewegingen, die zo snel als buiten zyne berekening waren, van zyne dwaze hoop afstand gedaan, en is uit de razerny des hoogmoeds in eene neerslagtigheid gevallen, die aan wanhoop grenst.

PROCLAMATIE *van den Generaal* JELLACHICH, *aan de Ingezetenen van Tyrol.*

Tyrolers! Zo gy nog zyt wat gy, korteling geleden, geweest zyt; zo gy U het geluk, den voorspoed, de ware vryheid, die gy, onder Oostenryksch weldadigen schepter genoten hebt, herinnert; indien de stem des Veldheers, dien gy als een der uwen erkende, toen, in 1799, hy U van een dreigend gevaar, door de overwinning van Feldkirch, gered heeft, die, in het daarop volgend Jaar uwe grenzen, van Arleberg tot het dal van Karabendel, onaantastbaar maakte; zo dit alles uit uw geheugen niet gewischt is, hoort dan wat ik U zeg, geeft gehoor en weest er van doordrongen.

Uw wettige Heer (ik mag wel zeggen uw Vader) zoekt U; plaatst U onder zyn schild; zyn hart bloedt, van U onder vreemde heerschappy te zien; gy, zyne getrouwe, wordt wederom Kinderen van Oostenryk. miskent dien kostbaren Titel niet!

Oostenrykſche Legers, talryker dan ooit, sterker bemoedigd en met meerdere Vaderlandsliefde bezield, zullen uw Land inrukken. Beschouwt hen als uwe Broeders, als de Kinderen van denzelfden Vader; vereenigt U met hen, volgens het voorbeeld van alle Volken, die aan den Oostenrykſchen Troon hulde bieden. In een woord, gedraagt U in alles, gelyk gy nog korteling, tot verwondering van gansch Europa, gedaan hebt.

Tyrolers! God is met ons. Wy zoeken geene nieuwe overwinningen, maar wy willen, in de schoot onzes Keizerlyken en genadigen Vaders, Broeders terugbrengen, die van hem afgerukt zyn. Niets wederstaat ons, niets kan ons overwinnen, zodra wy ons tot ons geluk en het behoud onzes aanwezens vereenigen. Gelooft my, Tyrolers, God is met ons!

(*getekend*) FRANS, *Baron* VAN JELLACHICH; VAN BUZIN, *Ridder der Orde van* Maria-Theresia, *en Keizerlyk Koninglyk Luitenant-Veldmarschalk.*

TWEEDE BULLETIN.

In het Hoofdkwartier van MUHLDORF, *den 27 van Grasmaand* 1809.

Den 22sten, dag na het gevecht van Landshut, vertrok de Keizer uit deze Stad naar Regensburg en leverde den slag van Eckmuhl. Terzelfder tyd zondt hy den Marschalk Hertog van Istrie, met de Beijersche afdeeling, onder bevel van den Generaal *van Wrede*, en de afdeeling Molitor af, om zich naar de Inn te begeven, en de twee Oostenrykſche Leger-Corpsen, welke in de gevechten te Abensberg en te Landshut geslagen waren, te vervolgen.

De Marschalk Hertog van Istrie opvolgens te Wilsbiburg en te Neumark gekomen zynde, vond aldaar een bespannen Brugtrein, meer dan 400 Wagens, Caissons en Equipagien, en maakte op zynen togt 15 à 1800 Krysgevangenen.

De Oostenrykſche Corpsen vonden aan gene zyde Neumark een Corps de Reserve, dat op de Inn aantrok; zy vereenigden zich aldaar, en leverden den 25sten te Neumark een gevecht tegen de Beijerschen, die, niettegenstaande hun geringer aantal, hunne stellingen behielden.

Den 24sten had de Keizer het Corps van den Marschalk Hertog van Rivoli van Regensburg op Straubing gerigt, en van daar op Passau, alwaar het den 26sten aankwam. De Hertog van Rivoli, deed het Battaillon van de Po de In overtrekken; het maakte 300 Kryggevangen, deblokkeerde het Kasteel, en bezette Scharding.

Den 25 ontving de Marschalk Hertog van Montebello het bevel, om met zyn Corps van Regensburg naar Muhldorf te trekken. Den 27sten trok hy de Inn over en rigtte zich op de Salzo.

Heden, den 27sten, heeft de Keizer zyn Hoofdkwartier te Muhldorf.

De Oostenrykſche afdeeling, onder bevel van den Generaal *Jellachich*, welke Munchen bezette, wordt door het Corps van den Hertog van Dantzig vervolgd

De Koning van Beyeren is in Persoon te Munchen geweest. Hy is vervolgens naar Augsburg terug gekeert, alwaar hy nog eenige dagen zal vertoeven, wachtende, om

zyn verblyf weder bepaaldelyk te München te vestigen, tot dat Beyeren geheellyk van de Vyandelyke Partyen zal gezuiverd zyn.

Van den kant van Regensburg beweegde zich middelerwyl de Hertog van Auerstadt, om den Aartshertog *Karel* te vervolgen, die, van zyne gemeenschap met de Inn en Weenen afgesneden zynde, geene andere toevlugt heeft om aftetrekken, dan zich, door Waldmunchen en Cham, in de gebergten van Bohemen te begeven.

Wat aangaat de Keizer van Oostenryk, het schynt, dat hy voor Passau was, zich belast hebbende deze Plaats, met drie Battaillons van de Landweer, te belegeren.

Geheel Beyeren en de Paltz zyn thans van Vyanden gezuiverd.

Te Regensburg heeft de Keizer veele Corpsen in oogenschouw genomen, en heeft zich den dappersten Soldaat doen voorstellen, aan welke hy Onderscheidings-tekenen en Pensioenen heeft gegeven; zo als ook den dappersten Officier, aan welke hy Baronnien en Landgoederen geschonken heeft. Hy heeft byzonderlyk zyne tevredenheid betuigd aan de Afdeelingen *St Hilaire* en *Friant*.

Tot op dit uur heeft de Keizer den Oorlog gevoerd byna zonder Equipagie en zonder Garde: en men heeft bemerkt, dat hy, gedurende het afzyn zyner Garde, altyd verbonden Beyersche en Wurtembergsche Troepen om zich heeft gehad, hen daar door een byzonder blyk van vertrouwen willende geven. Gister zyn te Landshut een gedeelte van de Jagers en Grenadiers te Paard, het Regiment Fuseliers en een Battaillon van de Jagers te Voet der Garde aangekomen.

Binnen acht dagen zal de geheele Garde aangekomen zyn.

Men heeft het gerucht verspreid, dat de Keizer een Been gebroken had. De zaak is, dat een Matte-kogel de biel van de Laars van Z. M. geschampt, maar zelfs het vel niet beschadigd heeft. Nimmer bevond zich Z. M., te midden van de grootste vermoeijenissen, zo wel.

Men merkt als een byzonder geval aan, dat een van de eerste Oostenrykschc Officieren, welke in dezen Oorlog zyn Krygsgevangen gemaakt, de Aide-de-Camp van den Prins *Karel* is, die aan den Heer *Otto* gezonden was, om denzelven den beruchten Brief ter hand te stellen, waarin gemeld wordt, dat het Fransch Leger terug te trekken had

De Inwoners van Regensburg zich zeer wel gedragen, en den geest van Vaderlandsliefde en vereeniging aan den dag gelegd hebbende, dien wy regt hadden van hen te verwachten, heeft Z. M. last gegeven, dat de schaden, die veroorzaakt waren, voor hare rekening zouden hersteld worden en byzonderlyk de herstelling der verbrande Huizen, waarvan de kosten verscheiden Millioenen zullen bedragen.

Alle de Vorsten en alle de Landen van het Ryn-Verbond betonen den meest Vaderlandlievenden geest. Toen de Minister van Oostenryk te Dresden de verklaring van zyn Hof aan den Koning van Saxen overgaf, kon deze Vorst zyne verontwaardiging niet ontveinzen. „Gy wilt den Oorlog, zeide de Koning, en tegen wien? Gy valt aan, gy lastert die geen, welke, voor drie Jaaren, meester van uw lot, U uwe Staaten heeft terug gegeven. De voorstellingen, die men my doet, bedroeven my; myne verbindtenissen zyn aan geheel Europa bekend; niet een der verbonden Vorsten zal er van afwyken.

De Groot-Hertog van Wurtzburg, Broeder van den Keizer van Oostenryk, heeft dezelfde gevoelens betoond, en verklaard, dat zo de Oostenrykers op zyne Staaten aantrokken, hy, des noods, tot achter den Ryn zoude terugtrekken, dusdanig wordt de geest van verblinding en de verongelykingen van het Hof van Weenen naar waarde geschat. De Regimenten van de kleine Vorsten, en alle de Troepen roepen om strvd, om tegen den Vyand aantetrukken.

Eene merkwaardige zaak, en die de nakomelingschap zal aanzien als een nieuw bewys van de alles te bovengaande slechte trouw van het Huis van Oostenryk, is, dat denzelfden dag, dat hetzelve den navolgenden Brief aan den Koning van Beyeren deed schryven, het in Tyrol de Proclamatie, door den Generaal *Jellachich* getekend, deed algemeen maken; denzelfden dag sloeg men aan den Koning voor, onzydig te blyven, en men trachte deszelfs Onderdanen oproerig te maken. Op welk eene wyze deze tegenstrydigheid overeentebrengen, of liever, hoedanig deze schandvlek te regtvaardigen?

BRIEF, den 9den van Grasmaand, door den Aartshertog KAREL *geschreven aan Z. M den Koning van Beyeren, en geplaatst in het eerste Bulletin van het Oostenryksch Leger.*

SIRE!

Ik heb de eer, uwe Maj. te verwittigen, dat, volgens de verklaring, welke Z. M. de Keizer van Oostenryk aan Keizer *Napoleon* heeft doen overhandigen, ik bevel bekomen heb, met de Troepen onder myne bevelen, in Beyeren te rukken, en de genen, die weerstand mogten bieden, als Vyanden te behandelen.

Ik wensch vuriglyk, Sire, dat gy aan het verlangen uws Volks gehoor geeft, het welk in ons niet dan deszelfs verlossers ziet. Men heeft de strengste bevelen gegeven, om, tot dat uwe Maj. Hoogstdeszelfs meening ten dien opzigte zal hebben kenbaar gemaakt, er geene Vyandelykheden worden uitgeoefend, dan tegen den Vyand van alle Staatkundige onafhankelykheid in Europa. Het zou my zeer smertelyk vallen, myne Wapenen tegen uwe Maj. te keeren, en op uwe Onderdanen de rampen te doen nederkomen van een Oorlog, ondernomen voor de algemeene vryheid, en welks eerste beginzel dus alle ontwerp van verovering uitsluit, doch, zo de kracht der omstandigheden uwe Majesteit tot eene toegevendheid mede sleepte, die met uwe waardigheid en het geluk uws Volks onbestaanbaar zou zyn, zo verzoek ik U echter, overtuigd te willen zyn, dat myne Soldaten, in alle omstandigheden, de veiligheid van uwe Koningl. Maj. zullen handhaven, en ik noodig U uit, Sire, dat gy U toebetrouwe aan de eer myns Meesters en aan de bescherming zyner Wapenen.

(*Hier volgen, in den* Moniteur, *de Proclamatie en de Dagorder, uitgegeven door Z M Keizer* Napoleon: *de eerste te Donauwerth, den* 17, *en de tweede te Regensburg, den* 24 *van Grasmaand; te vinden in onze Courant van den* 3 *en den* 8 *van Bloeimaand, No.* 53 *en No* 55.)

GRONINGEN *den 4 van Bloeimaand.* Op den 26 van Grasmaand l. l. zeilde binnen de Haven van Nieuwharlingerzyl in Oostvriesland, een ledige Tjalk, gevoerd by Schipper *Eildert Halle*; deze maakte zyn Vaartuig aan de Wal vast, digt by een liggende Kanonneerboot, dan door de waakzaamheid van den Commandant van 't Detachement te Nieuwharlingerzyl gestationeerd, met namen *C. Hogenhuysen*, Sergeant by de Compagnie Voltigeurs van het 2de Battaillon 2de Regiment Infantery van Ligne, ontdekte zich zeer spoedig, dat in die zogenaamde ledige Tjalk gewapende Engelschen verborgen waren, bestaande in 2 Officieren, 1 Volontair, 15 Matrosen, en 2 Lootsen, door hem Sergeant gevangen gemaakt, dewelke door deze list, en ondersteund door hunne op die hoogte kruisiende magt, voorzeker de wil hadden, om de Kanonneerboot en het Garnisoen te overrompelen, alles weg te voeren en te vernielen. —— Gemelde Gevangenen, zyn gisteren namiddag hier binnen gebragt.

AMSTERDAM *den 8 van Bloeimaand.* De officieele tydingen der groote Overwinningen, door de Franschen en Geallieerden in Duitschland behaald, die zo lang en met zo veel ongeduld werden verwacht, zyn eindelyk aangekomen. Het gebulder van het Geschut, langs de geheele Linie en Reede van Amsterdam, hebben deze gewigtige tydingen bekend gemaakt.

De Koning doorreist thans het Departement Zeeland; by Hoogstderzelver vertrek uit het Departement Braband, heeft Z M. aan den Land-Drost belast, om aan de Dorpen, die Hoogstdezelve niet heeft kunnen bezoeken, uit hoofde van hare beleerte, om onmiddelyk naar Amsterdam terug te keeren, dat Hoogstdezelve de meer afgelegene gedeelten van het Departement Braband, tydens haar verblyf te Breda, zal komen zien.

Na het Dorp Nieuw Vosmeer, hetwelk, door de Rivier de Eendragt van Zeeland afgescheiden zynde, met Braband zal worden vereenigd, te hebben gezien, is Z. M., den 4 dezer, te Tholen aangekomen. Van Tholen is Z M. door Oud Vosmeer, Poortvliet, Scherpenisse, St. Martensdyk, St. Annaland en Stavenisse gereden, waar Hoogstdezelve zich heeft ingescheept, en na eene kleine overvaart van drie uuren naar Zierikzee is gaan slapen.

De kleine Stad Tholen, verscheiden malen door den Vloed, dewelke vry in de Haven loopt, wordende overstroomd, is er besloten, daar het moeijelyk is eene Sluis te bouwen om dezelve te keeren, eenen Dyk om de Haven te leggen en de Kaaijen te verhoogen, ten einde alzo het binnenste gedeelte der Stad te beveiligen. Het geschil wegens de Visschery tusschen Tholen en Bergen-op-Zoom zal, gedurende de reize des Konings in Zeeland, behoorlyk worden geregeld. Z. M. heeft de Kerken in Tholen bezigtigd, en zo wel aan de Gereformeerde Kerk, die *f* 10.000 schuld heeft, als aan de Roomsche, die zich in eenen slechten staat bevindt, onderstand toegestaan. Ook heeft Z M. eene Meestoof, en de verhooging in den voorleden Jaare aan de Dyken gedaan, bezocht.

Te Zierikzee gekomen, heeft Z. M. alle de Geconstitueerde Magten ontvangen.

Des anderendaags heeft Hoogstdezelve de groote Dyken van het Eiland, en byzonder de Haven en Werken van de Nieuwe Sluis en Brug, en de beide verzakkingen, die in de voorledene Maand op het onverwachtst aldaar hebben plaats gehad, bezigt. Vervolgens heeft Hoogstdezelve de Dorpen Burgt, Haamstede, Renesse, Noordwelle en Serooskerke, bezocht.

Des avonds, by Hoogstdeszelfs terugkomst, heeft de Koning de officieele tydingen bekomen der groote voordeelen, door de Franschen in Duitschland behaald, en gelast, dat de Stad, de Kust en de Flotille, deze gewigtige tydingen ook op verren afstand, door het herhaald losbranden van het Geschut, zouden bekend maken.

De PARYSCHE BRIEVEN van den 6 van Bloeimaand bevatten slechts het navolgende:

PARYS *den 5 van Bloeimaand.*

Ter viering der Overwinningen, op de Oostenrykschc Troepen behaald, zullen op morgen, al de Schouwburgen der Hoofdstad voor een ieder *gratis* openstaan.

De Behoedende Senaat heeft in eene haarer Zittingen den voordragt des Keizers tot het ligten van 30.000 Conscriptionnairen van het Jaar 1810 en 10.000 Conscriptionnairen van de Jaaren 1806, 1807, 1808 en 1809, goedgekeurd; zy die zich vrywillig zullen aangeven, zullen by de Keizerlyke Garde geplaatst worden.

Men ziet tot heden te vergeefsch een derde Bulletin te gemoet. Intusschen verzekert men, dat de onzen reeds in Salzburg, en ook meester van Braunau zyn, en dat het Hoofdkwartier den 28 van Grasmaand te Voglabruck in Opper-Oostenryk was.

*** DE COMMISSIE VAN LANDBOUW IN VRIESLAND, zal hare gewone Vergadering houden op het Landshuis te Leeuwarden, den 16 van Bloeimaand 1809, 's avonds ten zes uuren. Elk Landman kan zich, tot het doen van Voorstellen den Landbouw betreffende, als dan by dezelve vervoegen.

Op last der COMMISSIE voornoemd,
R. NICOLAI.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

J. A. OZINGA en F. VAN LOON, Commissarisen tot het werk der Verponding in de Arrondissementen Menaldum en Rauwerd, maken by deze aan allen die daar by eenig belang hebben, bekend, dat het hun van wegens zyne Excellentie de Minister van Finantien, om ingebragte redenen geaccordeert is. —— Als nog gedurende den loop dezer Maand, ten hunnen Kantore te mogen aannemen, de Huurcedullen; of andere echte en voldoende bewyzen van zodanige Landeryen, waaromtrent een tienjarige Huur uit de Jaaren van, en met 1791 tot 1805, reeds uitgekozen en aangegeven is, of nog verkozen wordt naar zodanige plaats gehad hebbende verhuringe te doen. Ten gevolge waarvan, zy Commisarisen alle de Eigenaren van Landerven in hunne Arrondissementen gelegen, oproepen en waarschouwen, om aan hunne Kantooren op behoorlyke tyd uiterlyk voor het einde dezer Bloeimaand de gemelde Stukken inteleveren, tot voorkoming van schade.

Den 10 van Bloeimaand 1809 *De Commisarisen voornoemd,*
J. A. OZINGA. F. VAN LOON.

*** J D. VAN DER PLAATS, Koninglyk Notaris te Leeuwarden, adverteert:

1. Dat, volgens berigt by hem ontvangen, na het einde van dit Jaar, geen oude Fransche Effecten ter convertering te Parys zullen kunnen worden aangenomen.

2 Dat hy correspondeert met de Hollandsche Societeit van Levensverzekeringen, onder Directie van den Heer *HARTZEN* te Amsterdam.

Die genen, welke nog oude Fransche Effecten bezitten, of genegen mogten zyn, eenig Contract met die Societeit van Levensverzekeringen aantegaan, worden uitgenodigd, om hem daarvan kennis te geven, ten einde hunne belangens te kunnen bevorderen; zich aanbiedende tot het geven van alle mondelinge inligtingen en het houden der nodige Correspondentie ten dien einde, met de belanghebbenden buiten deze Stad wonende.

*** Heden nacht circa half twee uur, verloste voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, de beminde Huisvrouw van

HARLINGEN den 2 van Bloeimaand 1809. G. TELSEMEYER.

*** Heden nademiddag twee uur, overleed onzen oudsten Zoon JACOB TJALLINGII, in den jeugdigen ouderdom van 24 Jaaren en ruim 7 Maanden, aan de gevolgen van een Borstkwaal; wy betreuren zyn gemis, met 't gevoeligst hart, maar onderwerpen ons met eerbied aan Gods wille; dit tot bekendmaking aan Familie en Vrienden.

LEEUWARDEN den 1 Mei 1809. JAC. TJALLINGII. P H. TJALLINGII, Geboren SPANNENBURG.

*** Heden sterf tot onze groote droefheid na eene langdurige sukkeling en verval van krachten onze waarde en zeer geliefde Moeder AGATA JANS DE HAAN. Wed. *Gerrit Zitzes de Boer*, in den gezegenden ouderdom van 75 Jaaren. —— Dienende deze tot bekendmaking aan Vrienden en Bekenden, met verzoek om van Condoleantiebrieven verschoond te blyven.

FRANEKER den 3 Mei 1809. JOHS. EN MEVIUS DE BOER. *Mede uit naam van verdere Broeders en Susters.*

*** Heden morgen om één uur, ontsliep zeer zagt, onze waarde Moeder EEKJEN HALBES, Wed. wylen den Old Mederegter JOHANNES DOUWES; door toegenomene zwakheid en verval van kragten bezweek zy, in den gezegenden ouderdom van ruim tachtig Jaaren; met dankbare erkentenis aan den wyzen en goeden Albestuurder, bezeffende wy het voorregt, zo lang eene Moeder te hebben bezeten, aan wien wy, gedurende haare leeftyd, door ware hoogagting en kinderlyken eerbied, regt hartelyk waren gehecht. Gezegend was zy niet alleen in tydelyke Middelen, maar ook met een talryk Kroost, zo van Kinderen, Kindskinderen, Overkindskinderen en Aanbehuwden, ten getale van één honderd en vier; zagtaartig van geest, gulhartig en gemeenzaam in den omgang, medelydend en gevoelig omtrent Ongelukkigen, barmhartig en weldadig voor Armen en Behulphoevenden, zullen veelen het gemis van zulk een Pand verloren te hebben, met ons betreuren, en haare nagedagtenis in zegening bewaren.

VALOM onder DAMWOUDE den 4 van Bloeimaand 1809. LIEUWE JOHANNES, *Mede uit naam van myne Broeders en Zusters.*

*** Heden nacht ongeveer één uur, overleed alhier myn aanbehuwde Oom, CORNELIS HARMENS SCHEERHAGEN, in leven Mederegter van het 15de District in Vriesland, na een schielyk verval van kragten, in den ouderdom van circa 74 Jaaren.

BLESSE (onder PEPERGA) den 5 van Bloeimaand 1809. J. RIMKEMA. *Mede uit Naam van de verdere naastbestaande Familie.*

*** Heden morgen werdt onze oudste Dochter ETTJE WEYA, na langdurige zukkelingen, in het 21ste Jaar hares ouderdoms, ons door den dood ontrukt. Hoe zeer wy haar verlies betreuren, zo wenschen wy egter in Gods wys bestier te berusten.

LEEUWARDEN den 9 Mei 1809. M. EPPENS. C. EPPENS, Geb. HERFST.

PRYZEN DER BATAAFSCHE RESCRIPTIEN EN ANDERE EFFECTEN, zo als dezelve waren den 9 van Bloeimaand 1809 op de Beurs te Amsterdam.

Bataafsche Rescriptiën					Recepisen Dito	7	pCt. 88 à 88⅛
Losbaar na de Vreede	4	pCt.	52¼	à 52½	Neg. 20 Mill. 1809	6	pCt. 97¼ à 98
Geforc. 1795 en 1796	2½	pCt.	33⅜	à 34¼	Gelderf. Schavergoed.	4	pCt. 50 à 50⅝
Vrywillige Neg. 1797	5	pCt.	64½	à 65	Brabandsche dito	4	pCt. 56 à 56⅝
Schuld-Brieven	2½	pCt.	35	à 35¼	Oblig.Rusland by Hope	5	pCt. 83½ à 83¾
Dito, dito	3	pCt.	39¾	à 40	Oblig. Weenerbank	5	pCt. 32½ à 35
Dito Negot. van 1804	5½	pCt.	70	à 70½	—— Dito	4½	pCt. 30½ à 31
Losrenten van 1802	2½	pCt.	34	à 34½	—— Dito	4	pCt. 30 à 30⅝
Dito van 1800	3	pCt.	39½	à 39¾	Dito by Ozy en Zoon	5	pCt. 31¼ à 32
Dito van 1798 en 1799	3½	pCt.	44¼	à 45	Dito by dito	4	pCt. 29 à 29⅜
Dito van 1801	3½	pCt.	44¼	à 45	Certificaten dito	5	pCt. 27 à 27⅜
Dito Dom. ——	4	pCt.	78¼	à 79	Geconsol. Inscriptiën	5	pCt. 79 à 79⅝
Dito 1802	5	pCt.	64¼	à 65	Dito Certificaten	5	pCt. 79 à 79⅛
Dito Neg. 40 Mill. 1807	6	pCt.	101¾	à 102	Bank Actien		*f* 600 à 602½
Dito Neg. 30 Mill. 1808	7	pCt.	88¾	à 89	Obligatien Zweeden	5	pCt. 76½ à 77

J. VAN DEN BOSCH, Procureur in de Cuinre, als Gevolmachtigde van EISJE JANS Wed. GERLOF MEEKHOFF, woonachtig in de Lemmer, is voornemens om op Woensdag den 24 van Bloeimaand 1809, ten huize van *M. B. Seekema* te Wolvega, 's namiddags te 2 uur, te doen inzetten, en op den 31 dito finaal te Verkopen: De Gerechte Zeven-twaalfde van een BOSCH met deszelfs GROND, gelegen onder Wolvega, van ouds in No. 44, mandelig met de Wed. *P Bosch* Kinderen, aan wien de overige Vyf-twaalfde behoord; kunnende de Condities intusschen vernomen worden by bovengemelde Procureur en *Y. Rimkema* te Wolvega.

Met Consent der Regts. bedienden de Wedman A. R. DYKSTRA in qualiteit, publiek by Stryk en Onbersgelden te Verkopen: Eene royale BEHUIZINGE, met een groot APPELHOF en TUIN, staande en gelegen te Visvliet op het Westeinde, zeer geschikt voor een Herberg of andere Affaires, wordende door *Aisk Sygers en Vrouw* bewoond en gebruikt; om hetzelve direct na den Verkoop te aanvaarden zullen moeten worden voldaan. Iemand gading makende, kome op Vrydag den 19 van Bloeimaand 1809, ten huize van den Castelein *S. Berghuis* te Visvliet, en Kope op Condition, te horen en te zien ten dage van Verkoop.

De Schilder en Kunst-Tekenaar E. JELLES, adverteert, dat hy thans Onderwys geeft in het Vak der TEKENKUNDE, waar toe hy ten zynen huize (op de Kelders Letter H. No. 31) de schoonste gelegendheid heeft; recommandeert zich in een ieders gunst, en belooft een grondig Onderwys te geven. —— Houdt zich verder gerecommandeerd als Schilder.

De Secretaris B. M. SCHIK te Dockum, zal op Donderdag den 25 van Bloeimaand 1809, 's morgens 9 uur in 't Regthuis te Rinsmageest, by Boelgoed Verkopen: Ongeveer Tachtig Percheelen extra mooy Eiken HOUT, geschikt voor Wagenmakers, Molen- en Schuitmakers, als mede voor Timmerlieden. Ongeveer Veertig Percheelen Yperen en gezaagde POSTEN, van 3½, 2½, 2, 1½, 1 en ½ Duims, van diverse lengte. Als mede circa Zeventig Percheelen Inlandsche Greenen PLANKEN, ter dikte van 1½, 1¼, 1 à ¾ Duims, van 18 tot 28 Voet lengte. Voorts een parthy RIB, van 4 à 6, 5 à 6 4 Duim Kant, en 3 à 4, alles van Nieuw gezaagd, en leggende in de Buuren te Rinsmageest, aan het Water, en waar het zelve gemakkelyk kan worden vervoerd, en zynde nader te bevragen by *G. P. van der Schaaf* aldaar.

GERSON LEON, DOCTOR IN DE GENEESKUNDE EN TANDMEESTER, van het Departementaal Geneeskundig Bestuur geexamineerd en geadmitteerd over het geheel Koningryk Holland, en door de Professoren en Doctoren daaglyks gerecommandeert wordt. Woond in de groote Kerkstraat op de hoek van de Pylsteeg, waar zyn Bord boven de deur hangt, te Leeuwarden. Bovengemelde zal te spreken of te ontbieden zyn aanstaande *Maandag*, 's morgens 9 uur, tot *Woensdag* middag 3 uur, te Harlingen in het Schippers Gezelschap by de Castelein *V. van Dam* op de Noorderhaven, — en *Donderdag* zal bovengemelde te spreken zyn tot 's middags half vier in het Posthuis te Franeker, en verrigt alles wat nuttig, nodig en sierlyk aan de Mond kan gedaan worden; houdt zich op het vriendelykst gerecommandeert in een ieders gunst, en belooft een prompte en civiele bedieninge.

HET GEMEENTE BESTUUR VAN FRANEKER, maakt bekend, dat de Post van Stads VROEDVROUW aldaar vacant is, door het overlyden van *TRINTJE DOMAGA*, Weduwe *Gauze Tietes*; zy die genegen zyn deze Post op het daar aan verbonden Tractement van één honderd Guldens in het Jaar, te vervullen, worden verzocht, zich daar toe voor den 20 van Bloeymaand 1809, tot Secretarie van Franeker aan te geven, en haar bewys van toelating tot de uitoefening der Verloskunde, als mede Getuigschriften van goed gedrag, vragt vry in te zenden.

FRANEKER den 24 van Grasmaand 1809. *Op last van het Gemeente Bestuur van Francker*, ISAäC TELTING, *Secretaris*.

DEN BALJUW BENEVENS HET GEMEENTE BESTUUR VAN WEST-STELLINGWERF, nodigen by deze uit, de Sollicitanten naar de vacante SCHOOL te Nylamer, (welke is van den Middelsten Rang) op Maandag den 15 dezer, 's namiddags te 2 uur, in de Regtkamer te Wolvega, met overlegging der benodigde en by de Wet bepaalde bewyzen van algemeene toelating en goed gedrag, zynde het Jaarlyks Tractement, behalven vrye Woning en gebruik van Land, tot ongeveer 4 Koeyen te Hooy en te Gras, 100 Guldens, en 25 St. voor ieder Leerling.

WOLVEGA den 3 van Bloeimaand 1809. *Ter Ordonnantie van Baljuw en Gemeente Bestuur voornoemd*, R. ATTEMA.

BALJUW BENEVENS HET GEMEENTE BESTUUR VAN SCHOTERLAND, convoceren by deze alle de Stemgeregtigde Floreenpligtige Ingezetenen van den Hervormden Godsdienst, van den Dorpe Oudeschoot, tegens Zaturdag den 20 van Bloeimaand 1809, 's morgens elf uur, in de Dorpskerk aldaar, ten einde te aanhoren zodanige voorstellen als hun, als dan door de Kerkvoogden zullen worden gedaan, en verders daar omtrent te delibereren, en by meerderheid van stemmen, overeenkomstig de vigeerende Reglementen, te disponeren.

HEERENVEEN den 28 van Grasmaand 1809. *Ter Ordonnantie van Baljuw benevens het Gemeente Bestuur voorn.*, P. BOOTSMAN.

BALJUW BENEVENS DE GEMEENTE BESTUUREN VAN ÆNGWIRDEN EN SCHOTERLAND, in dezen gecombineerd, gedenken op Pinkster Donderdag den 25 van Bloeimaand 1809, 's namiddags om 2 uur, te laten Verharddraven: Een extra fraaye met Zilver gemonteerde ZWEEP, door Paarden van Zesen klaar, Koormans waar, en tot genoegen der Keurmeesters, die alhier geen Zweep hebben gewonnen.

Die genegen mogten zyn hunne Paarden mede te laten draven, zullen zich hebben te vervoegen 's morgens 10 uuren, in 't Posthuis by den Castelein *Johannes Cancrinus*, ten einde zich aan te melden, en verders te elf uur, met hunne Paarden aldaar te compareren, om de Montering te ondergaan, de Conditien te aanhoren en te Loten.

HEERENVEEN den 5 van Bloeimaand 1809. *Ter Ord. van Baljuw benevens de Gemeente Bestuuren voorn.*, R. OOSTENBR. NAUTA. P. BOOTSMAN.

De Floreinpligtige Ingezetenen van den Hervormden Godsdienst worden geconvoceerd, om op Woensdag den 17 van Bloeimaand 1809, 's morgens 11 uur, te compareren in de Kerk te Goijenga, om in Persoon of by behoorlyke Volmagt te Stemmen, één PREDIKANT in de vacceerende Hervormde gecombineerde Gemeente van Goijenga, Gauw en Offingawier, en zulks volgens het Reglement daar van zynde.

GOIJENGA den 29 van Grasmaand 1809. *Uit naam des Kerkenraads van voorn. Gemeente*, ANNE HETTES, ABRAHAM ALTHUISIUS, *Ouderlingen*.

De Floreinpligtige Ingezetenen van den Hervormden Godsdienst worden geconvoceerd, om op den 23 Mei 1809 ten 10 uur, te compareren in de Kerk te Burum en, in Persoon, of by behoorlyke Volmacht te Stemmen één PREDIKANT, in de vacceerende Hervormde Gemeente van *Burum* en *Muntjezyl*, en zulks volgens het Reglement, daar van zynde.

Uit naam des Kerkenraads van voornoemde Gemeente, ALBERT KLAASEN, H. EVERTSE, *Ouderlingen*.

De Secretaris P. BOOTSMAN op 't Heerenveen, zal op HEDEN den 12 van Bloeimaand 1809, 's namiddags om twee uur, ten huize van *Grietje Intes*, Casteleinsche in 't Heeren Logement op 't Heerenveen, publiek by Stryk en Verhooggeld præsenteeren te Verkopen: Een welbezeild SCHUITESCHIP, lang over Steven 59, wyd 12½ Voeten, en hol na advenant, met Zeil en Treil, Ankers en Touwen, staand en lopend Wand, cum annexis, zodanig door *Tjette Rykeles*, Schipper op de Heerenwal is bevaren, en voor deszelfs Huizinge aldaar is liggende, welke dagelyks door de gegadigden kan worden bezigtigd, benevens de daar by behorende Zeilen, enz.; kunnende de Conditien intusschen by bovengenoemde Actuarius worden vernomen.

De Secretaris J. RUARDI, zal op HEDEN den 12 van Bloeymaand 1809, by de finale Palmslag, 's avonds om vyf uuren, ten huize van *Marten Jacobs Visser*, Casteleinte Sloten, publiek by Verhooggeld præsenteren te Verkopen: Een deftig en extra wel betimmerd SCHUITE-SCHIP, of (zogenaamde) HOUT-PRAAM, met platte Luiken, zynde lang over Steven 50 Voeten, wyd 12 Voeten, en hol naar advenant, met staande en lopende Wand, Zeil en Treil, Haken en Bomen, een zwaare Dregge, en Dregge Touw, een best Watervat, Water- en Teerputsen, Teerkwasten, enz., en wat verders tot zodanig een Vaartuig is behorende, zynde in den Jaare 1805 nieuw uitgehaald; alles in diervoegen als het zelve by *Jacob Heins*, van Sloten, als Schipper is bevaren, en thans aan de Werf van *Sipke Jacobs*, Meester Scheepstimmerman te Sloten is leggende, alwaar het van de Gegadigdens kan worden bezigtigd; zynde onder anderen zeer geschikt om Turf en zwaar Hout te varen, als anderfints, en kan direct by de finale Palmslag worden aangevaard; alles breder by Billetten omschreven.

De. W. MEURS, Secretaris en Boelgoeds Ontvanger van Wymbritzeradeel, zal op MORGEN den 13 van Bloeimaand 1809, 's morgens om 10 uur, in het Wapen van Wymbritzeradeel, by de Nieuwe Zyl onder Oosthem, in publieke Veiling præsenteren te Verkopen: Verscheiden Ladingen Zwols en ander Eeken HOUT, van verschillende zoorten, een groot party Eeken en Dennen BALKEN, KLOSSEN, ROEDEN, KNIES, KROMMERS, en verders Scheepstimmermans en Molenmakers HOUT, en wat er meer genummerd zal liggen.

J. T. F. HUGUENIN en E. ATTEMA, beide te Wolvega, in kwaliteit wegens de Boedel van *M. B. van Idema*, præsenteren publiek by de finale Palmslag, op MORGEN den 13 Mei 1809, 's namiddags te 2 uur, ten huize van *Harmen Elzinga*, Castelein even buiten de Wirdumerpoort te Leeuwarden, te Verkopen: Zekere ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE en SCHUURE, cum omnibus annexis, staande en gelegen te Wirdum, zynde de Huizinge bekend met No. 96., wordende alles gebruikt tot Pasci en den 12 Mei 1810, by *Janneske Sytzes*, en zulks in navolgende Percheelen, als:

Ten eersten: Zes Pondematen Lands. Waar op per Pondemate geboden is 326 C. Gl.
Ten tweeden: Zes Pondematen Lands. Waar op per Pondemate geboden is 325 C. Gls.
Ten derden: Vier en een-tweede Pondematen. Waar op per Pondemate geboden is 350 Car. Guldens 10 Stuivers.
Ten vierden: Tien Pondematen Lands. Waar op per Pondem. gebod. is 366 C. Gls.
Ten vyfden: Zekere Huizinge en Schuure cum annexis met daarby het Hornleger, groot twee Pondematen. Waar op over het geheel geboden is 2200 Car. Guldens.
Ten zesden: Zestien Pondematen Lands. Waar op per Pondem. geb. is 380¼ C. Gls.
Ten zevenden: De gerechte Helfte van tien Pondematen Lands, mandelig met *Frans Pylgers*. Waar op per Pondemate geboden is 371 Car. Guldens.
Ten achtsten: Dertien Pondematen Lands. Waar op per Pondem. geb. is 221 C. Gls.
Ten negenden: Twaalf Pondematen Lands. Waar op per Pondem. geb. is 311 C Gls.
Ten tienden: Acht Pondematen Lands. Waar op per Pond. geb. is 315 C. Gls. 10 Strs.
Ten elfden: Vyf Pondematen. Waar op per Pondemate geboden is 280 C. Gls.

Alles breder ingevolge de aangeslagen Billetten en op Conditien, die in middelen tyde te vernemen zyn by de Secretaris *E. Cats* te Leeuwarden, alwaar ook de Verhoging kan geschieden.

M. præsenteert namens de Boedel van M. B. VAN IDEMA, publiek by de Minstaanneminge aan te Besteeden, op Woensdag den 17 Mei 1809, om 1 uur 's namiddags, ten huize van *Dirk Elzinga*. Castelein in de Terbandsterschans: Het ARBEIDSLOON van een Nieuwe HUIZINGE en SCHUURE, by de Nieuwebrug *KOSTVERLOREN* genaamd, onder Terband, waar van het Bestek in middelen tyde te zien zyn by de Castelein *Dirk Elzinga* vorengemeld, en *Johannes Lourens*, Mr. Timmerman te Wolvega.

BOELGOED. Op MORGEN den 13 van Bloeymaand, 's morgens om 9 uur præcys, op het Aarsentuin te Leeuwarden: Een extra Lading Inlandsch Greenen BALKEN, ter lengte van groot 1 à 32 Voeten, 13 à 14 duim zwaar. Een groot 60 stuks. Als mede extra Yperen en Eken Kantanje BOMEN, en nog meer gezaagd NOORDSCHHOUT, de bestein haar zoorten, en een party uitnemende DEELEN, van 2 tot 4 duim zwaar, zeer geschikt voor Timmerlieden, Molenmakers, Wagenmakers, enz.

BOELGOED. Op DONDERDAG den 25 van Bloeimaand 1809, 's morgens om 9 uur præcys, op de Aarsentuin te Leeuwarden. Van eenige Ladingen WOUDBOMEN, alles glad en mooy; bestaande in Eeken, Boeken, Esken, Elien, Sparren en meer zoorten, zeer geschikt voor Scheeps-Timmerlieden, Molenmakers, Wagenmakers, Kuipers en Wieldraijers.

NB. JACOB NATHANS op de Ewal te Leeuwarden, adverteerd, dat onder zyn Hantekening in de gepasseerde 2de Week is getrokken eenige Gedeelten van de PRAEMIE van de *f* 100,000, op No. 30744, als mede 1 Prys van *f* 1550. By dezelve zyn thans te bekomen, LOOTEN in Huur voor de 3de Week, als mede in Koop tot Prys van zyne Plannen, die by hem voor niet zyn te bekomen; verzoekt een ieders gunst en recommandatie.

VERKOPING VAN PRYS-GOEDEREN.

DE VENDUMEESTER BY HET DEPARTEMENT VAN DE CONVOYEN EN LICENTEN TE HARLINGEN, zal ten overstaan van den *Commissaris-Generaal van zyne Majesteit den Koning van Holland, by voorsz. Departement*, op Vrydag den 26 van Bloeymaand 1809, des voormiddags ten 10 uur præcys, in 's Lands Vendukamer aldaar, publiek Verkopen:

Een welbezeild GALJAS-SCHIP, genaamd *CONCORDIA*, genomen door de Franse Kaper *le Capricieux*. Capitein *Palette*, lang over Steven 59 Voet, wyd over zyn Berghouten 18½ Voet, hol van de Buikdelling tot op 't Dek 8½ Voet, Friesche Maat, nader op den Inventaris gespecificeerd.

Mitsgaders de Lading van voorsz. Prysschip: Bestaande in 31 Vaten, 21 Tiersjes en 58 Balen Koffy, 21 Vaten Broodzuiker, 40 Balen Piement, 9 Balen Peper, 30 Vatjes Indigo, 3 Balen Conchenille, een Kist Cardamon, 4 Kistjes Foely, 15 Vaten Engelsch Bier, een Forte Piano, 48 Pakjes Schryfpapier, 22 Schryfboeken, 100 Pond witte Zeep en eenige kleinigheden, nader op de Notitie gespecificeerd, welke met den Inventaris van 't Schip in tyds by den Vendumeester *VAN NOOTEN* te bekomen zullen zyn; kunnende de Goederen twee dagen te voren in 's Lands Pakhuis bezigtigd worden.

De Old Ontvanger B. D. BOKMA, zal op MORGEN den 13 van Bloeymaand 1809, ten huize van *Sybe Andries Vellema*, Castelein in de Gouden Klok te Holwert, by de provisioneele en finale Palmslag, 's namiddags om 2 uur, doch finaal om 5 uur, publiek by Verhooggeld aan de Meestbiedende Veilen te Verkopen:

I. 7½ Pondematen onde GREIDE, gelegen by Aalema Zathe onder Holwert, en zulks in drie Percheelen.

II. 3½ Pondematen uitmuntend best BOUWLAND, mede by Aalema Zathe onder Holwert gelegen, alle by *Tryntje Pieters Hiddema*, Wed. wylen *Klaas Jans* in Huur tot St. Petri 1813, en als dan vry te aanvaarden.

III. 2 Pondematen BOUWLAND, gelegen aan de Miedweg onder Holwert, zynde in de voorleden Zomer gebraakt, en thans met Weit bezaaid, by *Ritske Gerryts* als Eigenaar in gebruik, doch by de finale Palmslag vry te aanvaarden

Breder by Billetten en Verkoop-Artikelen, intusschen te vernemen by gedagte Actuarius te Holwert.

De Old Ontvanger B. D. BOKMA, zal op MORGEN den 13 van Bloeymaand 1809, ten huize van *Sybe Andries Vellema*, Castelein in de Gouden Klok te Holwert, by de provisioneele en finale Palmslag, 's namiddags om 2 uur, doch finaal om 5 uur, publiek by Verhooggeld, aan de Meestbiedende Veilen te Verkopen: Ongeveer vyf MADDEN, in de hooge Mayen onder Holwert gelegen, thans by *Tryntje Pieters Hiddema*, Wed. wylen *Claas Jans*, in gebruik, doch by de finale Palmslag vry te aanvaarden. Breder by Billetten en Verkoop-Artikelen, intusschen te vernemen by voornoemde Actuarius te Holwert.

DR. P. ANDREÆ, zal (by Continuatie) op Maandag den 15 van Bloeymaand 1809, 's avonds ten vyf uur, ten huize van *C. B. Buys*, in de Koornbeurs by de Wortelhaven te Leeuwarden, publiek by de finale Palmslag er Verkoop præsenteren: De ZOUTKEET, op her Vlier by Leeuwarden, by den Heer *Johannes Romkes* in gebruik. Waar op geboden is 6000 Car. Glds. —— Breder volgens Billetten, en zyn de Conditien te vernemen, ten huize van den Actuarius.

JOHANNES ROMKES, continueerd met Zout zieden in zyn nieuw opgerichte KEET, gelegen aan de Potmarge te Leeuwarden; zullende alle Commissien, gelyk te voren, ten zynen Huize besteld, promptelyk bezorgd worden.

De Secretaris H. CANNEGIETER, zal op Donderdag den 18 van Bloeimaand (Mei) 1809, 's morgens om 11 uur, ten huize van *Jan J. de Graaff*, Koopman aan de Eernzumerzyl onder Friens, by Veiling Verkopen: 10 Ladingen Zwols Eiken HOUT, van diverse zoorten, waar onder mooije Asbouten en Kromhout. 60 Eiken BALKEN. 60 KLOSSEN. 600 Dennen MASTEN, van 30 tot 60 Voeten lang. Eenige Honderd RIBBEN en LATTEN en Schokken Rigaas KLAPHOUT, en 2000 stuks DEELEN, van diverse zoorten.

DRN SCHULTZ en CATS, zullen op Vrydag den 19 van Bloeimaand 1809, 's namiddags te 3 uur, ten huize van de Wed. *Gampert*, op de Wirdumerdyk te Leeuwarden, by Strykgeld præsenteren te Verkopen: Eene HUIZINGE, zynde een Stjelp HORNLEGER en 33 Pondematen best GREIDLAND, op Swetwyk onder Huizum, by wylen *Gooitzen Hesfels* cum uxore, bewoond en gebruikt geweest, en zulks by Stukken, terstond vry te aanvaarden. Breder volgens Billetten.

De Secretaris CATS, zal op Maandag den 29 van Bloeimaand (Mei) 1809, 's avonds te 5 uur, ten huize van de Wed. *van der Veen*, in de Valk op de Wirdumerdyk binnen Leeuwarden, publiek by Strykgeld præsenteren te Verkopen: Een hegte en groote HUIZINGE, staande en gelegen in de Groote Hoogstraat binnen Leeuwarden, gequoteerd met Letter H. No. 68., by de Boekverkoper *P. Bransma*, als Eigenaar wordende bewoond, op den 12 van Slagtmaand (November) 1809, vry te aanvaarden.

Een ieder, welke iets te prætenderen heeft van, of verschuldigd is aan den nagelaten gerepudieerden Boedel van KLAAS PIETERS, in leven Zeilenmaker in de Noorderdragten, gelieve daar van opgave of betaling te doen, aan den gezw. Klerk *K. J. VAN DER VEEN*, in de Zuiderdragten, als geautoriseerde Curator Bonorum, uiterlyk voor den 1 van Hooimaand 1809.

Allen, welken iets te prætenderen hebben van de Boedel van wylen den Heer *PIETER BREUGEMAN*, in leven woonachtig te Dokkum; zo wegens deszelfs eigen zaken afzonderlyk, als wegens de Compagniefschap der Zeepziedery; gelieven daar van opgave te doen aan TACO SCHONEGEVEL te Dokkum, als mede Executeur in voorsz. Boedel, en zulks *voor* den 1 Juny 1809, als kunnende er na die tyd geen prætensien worden aangenomen.

Alle de gene welke eenige prætentien hebben ten laste, of penningen schuldig zyn aan, den gerepudieerden Boedel van wylen ALBERT CORNELIS TEN HOORN en deszelfs Wed. CATHARINA MEERTENS BOERSEMA, in tyden Echte Lieden op Ezumazyl onder Anjum, worden verzogt daar van op- en aangave te doen uiterlyk voor den 1 van Zomermaand (Juny) 1809, aan den Secretaris Mr. *J. WITTEVEEN* te Dokkum, of *TME UILKENS* Huisman onder Anjum, als geauthoriseerde Curator Bonorum over gedagten Boedel.

Wie iets competeerd van, of schuldig is aan de nagelatene Boedel van wylen GOFFE LIEUWES, in leven Rentenier te Holwert, gelieve daar van aangave of betalinge te doen, aan den Old Ontvanger *B. D. BOKMA*, mede woonachtig te Holwert, ten langsten voor den eersten van Zomermaand 1809.

NB. NB. NB. UIT DER HAND TE HUUR, tegen den eersten van Hooymaand aanstaande: Eene propere, voor 6 Jaaren geheel nieuw gebouwde fatzoenlyke HUIZINGE, met ruime HOVINGE, zeer geschikt tot een Buitenverblyf, in de Buurt te Beetsterzwaag, by wylen den Heere *Tinco van Teyens*, als Eigenaar bewoond geweest. Nader onderrigt te bekomen by Mejufvr. *H. VAN TETENS* en *F. T. POSTHUMUS*, te Beetsterzwaag.

UIT DE HAND TE KOOP: Een extra best BILLARD, met Ballen en verdere toebehoren, ongeveer 6 Voeten breed en 12 Voeten lang. Een DITO weinig kleinder; beide te bevragen by *G. van der Wielen*, Mr. Timmerman in de Sacramentstraat, te Leeuwarden.

WAARSCHOUWENDE een ieder, om aan de Persoon ANSKE DIRKS DE LANGE, zo hy zich noemt, geen Crediet te geven, of Geld op de Ondergetekende zyn Naam te leenen, dewyl het door den Ondergetekende niet zal voldaan worden. BOLSWARD den 7 Mei 1809. DIRK ANSKES.

***** De Boekverkopers P. en R. BRANSMA, te Leeuwarden en Sneek, zullen ten huize van eerstgemelde Boekverkoper in de Groote Hoogstraat te Leeuwarden, op Dingsdag den 16 van Bloeimaand 1809 en volgende dagen, by Auctie Verkopen: Een fraaye Verzameling van Latynsche, Fransche, Hoog- en Nederduitsche BOEKEN, waar onder veele voorname Werken, benevens een Appendix, meerendeels Fransche Boeken; de Boeken kunnen 's Maandags voor de Verkoping, door een ieder worden bezigtigd, 's morgens van 9 tot 11, en 's namiddags van 2 tot 4 uuren; waar van de Catalogus gratis uitgegeven worden by bovengemelde Boekverkopers te Leeuwarden en Sneek, en zyn mede te bekomen by de Boekverkopers in de andere Steden.

***** By H. C. A. THIEME te Zutphen en J. ALLART te Amsterdam is thans van de pers gekomen, en mede te Leeuwarden by *Cahais*, *Brouwer*, *Wiarda*, Wed. *de Boy*, *Altena*, en verder alom te bekomen, het tweede deel van het NEUE *Deutsch- Hollandische Handwörterbuch*, onder den tytel van NIEUW HOLLANDSCH-HOOGDUITSCH HANDWOORDENBOEK, Geheel nieuw opgesteld en met een groot aantal nieuwe woorden vermeerderd, door een Beminnaar der beide talen. —— Lang, zeer lang heeft men na dit tweede deel gewacht; doch daar de uitgevers gaarn iets goeds wilden leveren, en daartoe noch moeite noch kosten hebben ontzien, konden zy met dit moejelyk werk niet dan zeer langzaam voortgaan, zy zyn echter overtuigt, dat hetzelve door deze verrraging zeer veel gewonnen hebbe. Van het eerste deel zyn ook nog eenige Exemplaren voorhanden.

***** MOZES JACOB LEVY, adverteerd door deze, aan het geëerde Publiek, dat by thans woont op de Noordkant van de Nieuwebrugge te Leeuwarden, op 2 Huizen naast de Heer Advocaat *Bergsma*, Letter K. No 198., beveelt zich zeer vriendelyk in de gunst van ieder met het debiteren van Loten in de Koninglyke Hollandsche Lotery, alwaar de Lysten van de nog thans trekkende 5de en Laatste Classe vroegtydig zullen te bekomen wezen. NB. By dezelve zyn nog Loten in Koop en in Huur Prys-Courant te bekomen. ZEG HET VOORT.

Te LEEUWARDEN, ter Drukkery van JOHANNES SEYDEL en MATTHYS KOON.